

Súd: Okresný súd Skalica
Spisová značka: 1Csp/7/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2719200343
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jarmila Bíliková
ECLI: ECLI:SK:OSSI:2020:2719200343.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Skalica samosudkyňou Mgr. Jarmilou Bílikovou v právnej veci žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., Bajkalská 30, 829 48 Bratislava, IČO: 31 335 004, proti žalovaným: X/ J. R., X.. XX.XX.XXXX, V. L. X. XXX/XX, XXX XX R., Š. S. R., X/ K. R., X.. XX.XX.XXXX, V. L. V. L. X. XXX/XX, XXX XX R., o zaplatenie 4.714,53 eur s príslušenstvom, rozhodujúc po zrušení rozsudku zo dňa 1. augusta 2019 v časti priznania úroku za úver po jeho splatnosti takto

rozhodol:

I. Žalovaní 1/ a 2/ sú p o v i n n í zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne úroky za úver v sume 7989,78 eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Súd p r i z n á v a žalobcovi proti žalovaným 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne nárok na náhradu trov konania vo výške 100%, o ktorej výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobou podanou na tunajšom súde dňa 05.03.2019 sa žalobca domáhal, aby súd uložil žalovaným povinnosť zaplatiť spoločne a nerozdielne sumu 4.714,53 eur s úrokom vo výške 7,79 % ročne zo sumy 4.467,88 eur od 17.03.2017 do zaplatenia a s úrokom z omeškania 5 % ročne zo sumy 4.714,53 eur od 17.03.2017 do zaplatenia, a nahradiť trovy konania.

2. Rozsudkom zo dňa 1. augusta 2019 súd uložil žalovaným povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 4714,53 eur s 5% úrokom z omeškania ročne od 17.03.2017 do zaplatenia s povolením zaplatenia v mesačných splátkach, vo zvyšku nároku žalobcu na priznanie dohodnutého úroku z úveru po jeho splatnosti zamietol a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania vo výške 100%.

3. Uznesením Krajského súdu v Trnave č.k. 10Co/290/2019 - 65 zo dňa 27. augusta 2020 odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti a v časti trov konania zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie. Podľa odôvodnenia rozhodnutia z rozhodovacej praxe odvolacích súdov vyplýva nesúlad v riešení otázky možného priznania zmluvných úrokov po predčasnom zosplatnení úveru. Kumulácia zmluvných úrokov a úrokov z omeškania po zosplatnení úveru zo spotrebiteľskej zmluvy je predmetom odbornej diskusie, keďže jednoznačné legislatívne riešenie absentuje. Z § 497 a § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka vyplýva, že zmluva o úvere nemôže byť dohodnutá ako bezúročná. 7. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 16. júna 2020 sp. zn. 5 Cdo 42/2020 pri spotrebiteľských úveroch je jednou z náležitostí, ktoré musí zmluva obsahovať, uvedenie doby trvania zmluvy (§ 9 ods. 2 písm. d/ ZoSÚ). To znamená, že doba trvania zmluvy pri jej vzniku je časovo ohraničená. V súčasnej právnej úprave úverovej zmluvy absentuje explicitná úprava konečného okamihu povinnosti dlžníka platiť úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov. V § 502 ods. 1 veta prvá Obchodného zákonníka je uvedené len to, že dlžník je povinný platiť veriteľovi úroky z úveru od doby

poskytnutia peňažných prostriedkov. Zo žiadneho ustanovenia Obchodného zákonníka, Občianskeho zákonníka, či zákona o spotrebiteľských úveroch nevyplýva zákaz dohody účastníkov úverovej zmluvy o povinnosti dlžníka platiť úroky z úveru až do úplného splatenia úveru. Za situácie, že dlžník z úverového vzťahu porušil povinnosť splácať úver, v dôsledku čoho došlo k zosplatneniu veriteľom, je nutné dospieť k záveru, že neexistuje rozumný dôvod na to, prečo by dlžník nemal platiť úroky z úveru, ktoré sú odplatom za poskytnutý úver, a to vo výške, na akej sa s veriteľom dohodol. Peňažnými prostriedkami, resp. protihodnotou za ne získanou dlžník disponuje, zmluvné povinnosti porušil a z porušenia povinnosti profitovať nemôže, keďže zmluvné úroky sú spravidla vyššie ako úroky z omeškania. Zosplatnenie je pritom inštitút slúžiaci ochrane veriteľa. Veriteľ však peňažné prostriedky nemá, ale patrí mu za ne dohodnutá odmena. Záväzok dlžníka v zmysle platenia dohodnutej odmeny zostáva nedotknutý a aplikuje sa na dobu, na ktorú bola zmluva dohodnutá ako doba riadneho splácania úveru, pretože dohodnuté úroky majú zmluvný základ. Rozdiel je len v tom, že pre omeškание k povinnosti platiť zmluvné úroky pristupuje povinnosť platiť úroky z omeškania. Pre spotrebiteľa je nevýhodné, aby platil úroky až do zaplatenia istiny. Dojednanie, ktorého obsahom je platenie dohodnutých úrokov až do zaplatenia istiny jeho postavenie zhorší. Pokiaľ by spotrebiteľ, ktorý sa pre svoju ekonomickú situáciu dostal s plnením splátok úveru do omeškania, musel v dôsledku vyhlásenia predčasnej doby splatnosti úveru platiť dohodnuté úroky až do úplného splatenia istiny, zaplatil by v konečnom dôsledku sumu neprimerane vysokú ako náhradu za poskytnutie peňazí. Dohodnuté úroky predstavujú cenu peňazí za ich poskytnutie na vopred dohodnuté obdobie, to znamená, že jej výška musí byť stanovená v čase uzatvorenia zmluvy o úvere. Dlžník teda presne vie, koľko bude povinný za poskytnuté peniaze veriteľovi zaplatiť. Túto vedomosť dlžník - spotrebiteľ nemá v prípade dojednania, ktoré umožňuje navyšovanie tejto ceny bez jej presného ohraničenia. Keďže spotrebiteľ nevie predpokladať časový úsek svojho omeškania nie je možné ani určiť celkovú výšku zmluvného úroku, ktorý sa môže bez fixného ohraničenia navyšovať neobmedzene. Takto stanovená cena teda nie je vyjadrená určito, jasne a zrozumiteľne. Z toho dôvodu dojednanie, ktorým sa dlžník - spotrebiteľ zaviazal platiť dohodnuté úroky až do úplného zaplatenia istiny po vyhlásení predčasnej doby splatnosti úveru, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Takéto dojednanie je teda porušením ustanovenia § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi prináleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí.

4. Na prejednanie veci súd nariadil pojednávanie na deň 15.12.2020. Na nariadené pojednávanie sa nedostavil žalobca. Žalobca svoju neúčast' žalobca ospravedlnil, súhlasil, aby súd vec prejednal a rozhodol v jeho neprítomnosti, preto súd postupom podľa § 180 CSP prejednal vec v neprítomnosti žalobcu.

5. Súd vykonal dokazovanie sumarizačnou tabuľkou, výsluchom žalovaných 1/, 2/ a zistil tento skutkový stav veci:

4. Podľa rozhodnutia zo dňa 1. augusta 2019 mal súd preukázané, že medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanými 1/, 2/ ako dlžníkmi bola dňa 23.09.2014 uzatvorená Zmluva o úvere č. 4519868 4 02, predmetom ktorej je poskytnutie medziúveru pod číslom 4519868 1 03 vo výške 4.500 eur, pričom pri dodržaní všetkých zmluvných podmienok sa mimoriadny medziúver zmenil na stavebný úver pod číslom 4519868 4 02 vo výške cca. 2687,04 eur. Žalovaní nesplácali poskytnutý úver riadne a včas, a to aj napriek upozorneniu a výzve žalobcu na zaplatenie dlžnej sumy zo dňa 06.02.2017, ktorá predchádzala vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru. Z predloženého výpisu z účtu konta medziúveru mal súd preukázané, že žalobca dňa 26.09.2014 vyplatil žalovaným sumu 3.600,- eur, sumu 100,- eur zaúčtoval na poplatok za spracovanie úveru a dňa 19.11.2014 im vyplatil sumu 800,- eur. Počas trvania medziúveru žalovaní nasporili na konte stavebného sporenia ku dňu 16.03.2017 sumu vo výške 32,12 eur. Žalovaní vykonali počas trvania medziúveru celkové vklady vo výške 610,74 € na konto medziúveru. Vklady na konto úveru boli započítané na úroky z úveru ku dňu 16.03.2017, ktoré boli vyčíslené vo výške 857,39 eur. Neuhradené tak zostali úroky vo výške 246,65 eur a istina 4.467,88 eur.

5. Žalobca v písomnom vyjadrení poukázal na ustanovenia § 497, § 502, § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka s tým, že z dôvodu omeškania so splácaním bol nútený uplatniť právo na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti, nakoľko žalovaní porušili svoje povinnosti. Naďalej pretrváva stav, kedy veriteľ nedisponuje s peňažnými prostriedkami a tieto sa naďalej sústreďujú u žalovaných a na strane žalovaných

naďalej pretrvávajú zvyhodnený stav užívania peňažných prostriedkov od žalobcu, a to dokonca bezodplatne, keďže peňažné prostriedky stále nevrátili. Splatnosťou nezaniká povinnosť dlžníka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky za úver, menia sa len podmienky, za ktorých je dlžník povinný uvedenú povinnosť splniť. Povinnosť vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky a zaplatiť úroky za úver nie je novou povinnosťou, ktorú by dlžník pred splatnosťou nemal, nejde o nové dohodnuté úroky. Zmena spočíva v tom, že vzhľadom na to, že dlžník porušil svoju povinnosť, celá pohľadávka sa stáva splatnou bez ohľadu na dohodnutú lehotu vrátenia. Žalovaní od poskytnutia úveru uhradili na riadnych úrokoch za úver sumu 517,30 eur. Žalovaní pri riadnom plnení od poskytnutia úveru do predpokladaného dátumu splatnosti 31.01.2045 mali zaplatiť celkovo na úrokoch sumu 8507,08 eur. Žalobca uplatnil celkom zostatok na úrokoch za úver vo výške 7989,78 eur, ktoré by mu inak patrili, ak by žalovaní neporušili zmluvné podmienky a úver by splácali riadne a včas.

6. Podľa amortizačnej tabuľky pre medziúver a stavebný úver poskytnutý žalovaným predpokladaným dňom splatenia bol 31.01.2045. Celkovo čiastka, ktorú budú musieť žalovaní zaplatiť bola 13119,08 eur, z toho istina 45000 eur, z toho úroky 8507,08 eur, z toho poplatok za spracovanie úveru 100 eur, pomerná časť poplatku za uzatvorenie zmluvy 12 eur.

7. Výsluchom žalovaného 1/ mal súd preukázané, že má záujem splácať pohľadávku žalobcovi formou zrážok zo mzdy.

8. Výsluchom žalovanej 2/ mal súd preukázané, že po rozhodnutí súdu mala záujem pohľadávku žalobcu splácať v mesačných splátkach. Zamestnanec žalobcu jej na žiadosť poskytol číslo účtu, na ktorý zaslala splátky, ale tieto sa vrátili s tým, že sa jedná o nesprávny účet. V súčasnej dobe jej sociálna situácia neumožňuje zasielať mesačné splátky podľa rozhodnutia súdu.

9. Podľa § 497 Obchodného zákonníka (ďalej len „ObZ.“), zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

9. Podľa § 502 ObZ, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške. Pri pochybnostiach sa predpokladá, že dojednaná výška úrokov sa týka ročného obdobia.

10. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

16. Z vykonaného dokazovania mal súd nesporne za preukázané, že medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným 1/ , 2/ ako dlžníkmi bola dňa 23.09.2014 uzatvorená Zmluva o úvere, predmetom ktorej bolo poskytnutie medziúveru vo výške 4.500 €. V zmluve bola platne dohodnutá úroková sadzba medziúveru 7,79% p.a. a dlžníci sa zaviazali splácať úroky z mimoriadneho medziúveru pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 29,22 €. Sporným nebolo ani to, že dlžníci porušili zmluvne dohodnuté podmienky a medziúver prestali riadne splácať, na základe čoho žalobca v súlade so zmluvou a obchodnými podmienkami ku dňu 16.03.2017 vyhlásil mimoriadnu splatnosť celého úveru. V prípade riadneho splácania úveru bola dohodnutá konečná splatnosť do 15.01.2045. Podľa amortizačnej tabuľky bol predpokladaný dátum splatenia 31.01.2045.

17. Súd viazaný právnym názorom odvolacieho súdu a s odkazom na aktuálne rozhodnutia justičnej praxe (NS SR sp. zn. 1Cdo 94/2019, 7Cdo 118/2019, 2Cdo 42/2020, 9Cdo 6/2020, 8Cdo 135/2020), ktorá dospela k zhodnému riešeniu právnej otázky vedúcej k záveru, že „v prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru veriteľovi náleží úrok z istiny vo výške, akú by pri riadnom plnení povinností dlžník zaplatil ako cenu peňazí“. V konaní žalobca vyčíslil a preukázal dohodnutú cenu peňazí, ktoré poskytol žalovaným formou úveru a to do predpokladaného dátumu splatenia. Pre správanie sa žalovaných,

ktorí porušili platobnú disciplínu žalobca vyhlásil predčasnú splatnosť úveru a patrí mu nárok na výšku dohodnutých úrokov, ktoré bolo v zmluve dohodnuté pri poskytnutí úveru. Žalobca mal nárok na zaplatenie úrokov z úveru do 31.01.2045 v sume 8507,08 eur. Žalobca započítal za splatenie úrokov zo zaplatených splátok žalovanými sumu 517,30 eur a zostali nesplatené úroky vo výške 7989,78 eur. Súd preto uložil žalovaným povinnosť zaplatiť žalobcovi zvyšok nesplatených úrokov z úveru ako ceny peňazí.

18. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p. súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

19. Podľa § 262 ods. 1 a 2 C.s.p. o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

20. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania súd vychádzal z § 255 ods. 1 C.s.p., keď žalobca mal plný úspech vo veci. a preto mu priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z.z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z.z.).